ΕΤΟΣ Γ'. — ΑΡΙΘ. 396 Τιμᾶται λεπτὰ 10 ΤΡΙΤΗ 28 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1882

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ: Ἐν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20. — Ἐν τῷ ἐξωτ. φρ. 30

ΑΓΓΕΛΙΑΙ: ἅπαξ ἢ δίς, λ. **40**, τρὶς ἕως ἑξάκις λ. **20**, κατὰ μῆνα λ. **15**, ἔτος ἢ ἑξαμηνίαν λ. **10**.

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

— ΓΡΑΦΕΙΟΝ, **ὁδὸς Μουσῶν,** *Ἀριθ. 4, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος.* —

Ο ΒΕΛΕΝΤΖΑΣ ΗΘΩΩΘΗ

Αἱ δύω αὗται λέξεις ἐκυκλοφόρουν τὴν ἑσπέραν τοῦ Σαββάτου εἰς ὅλας τὰς Ἀθήνας, καθὼς ἐκυκλοφόρουν οἱ ὅμιλοι τῶν παίδων καὶ ἔψαλλον τὰ Χριστούγεννα! Παράδοξος σύμπτωσις ἡ γέννησις τοῦ Χριστοῦ μας καὶ ἡ γέννησις τοῦ Βελέντζα μας· ἀλλ' εἶναι μᾶλλον παράδοξα τὰ φαινόμενα κατὰ τὰς δύω αὐτὰς γεννήσεις. — Μάγοι τότε, ὑπουργοὶ τώρα· μύρτος καὶ λίβανος τότε, χέλια καὶ λαγοὶ τώρα· ἄστρον λαμπρὸν τότε· ἄστρον χρυσοῦν τώρα, σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους τότε, σωτηρία τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου τώρα! Μέγας εἶ κύριε Βελέντζα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου.

Ὅλα αὐτὰ εἶναι νόστιμα, εἶναι καὶ ἀληθῆ, εἶναι ἴσως καὶ εὐσυνείδητα κατὰ τὴν ἐτυμηγορίαν τῶν ἐνόρκων· ἀλλ' εἶναι ἐπίσης ἀληθὲς ὅτι κατὰ τὴν πολυθρύλλητον δίκην οὐδὲ τὰ ἴχνη ἠδυνήθησαν ν' ἀποκαλύψωσι τοῦ ἐλλείμματος τῶν Θηβῶν.

Ποῖος λοιπὸν Ἕλλην ἥρως, ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁποίους περιγράφει ὁ Ραμπελὲ ὅτι καταπίνουσιν ἕνα βῶδι ὁλόκληρον εὐθὺς ἅμα γεννηθῶσι, κατέπιεν ἕνα ὁλόκληρον ἑκατομμύριον ἐκ τοῦ Δημοσίου; Τὸ κατέπιεν ὁ Βασιλεύς; τὸ κατέπιεν ὁ Κουμουνδοῦρος ἢ ὁ Τρικούπης; Τὸ κατέπιεν ὁ Σωτηρόπουλος ἢ ὁ Παππαμιχαλόπουλος; Τὸ κατεπίατε ἐσεῖς; τὸ κατεπίαμεν ἐπὶ τέλους ἡμεῖς;

Ἐνθυμούμεθα τὸν σατανικὸν κρότον τῆς ἐκρήξεως τοῦ ταμείου Θηβῶν· ὁ Δουΐλιος ἐὰν ἐξερρήγνυτο ὅλος, δὲν θὰ ἐκρότει πλειότερον. —Ἡμεῖς τότε, μακρὰν τῶν Ἀθηνῶν εὑρισκόμενοι, ἐπιστεύσαμεν ὅτι πάντες οἱ Ἕλληνες μηδὲ τοῦ Παναγιωτάτου Μητροπολίτου ἐξαιρουμένου, μηδὲ τοῦ προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦ μόνου τιμίου Ἕλληνος κατὰ τὸν Ἀμπού, θὰ εἶχον κάποιον μέρος εἰς τὸ Θηβαϊκὸν δρᾶμα. Ἐσκεπτόμεθα μάλιστα ὅτι καὶ ἡμᾶς τόσῳ μακρὰν ἠδύναντο νὰ καλέσωσι εἰς τὴν διανομὴν τῶν προσώπων πρᾶγμα τὸ ὁποῖον πολὺ μᾶς ἀνησύχει, διότι ὁμολογοῦμεν, κύριοι πρωταγωνισταὶ Κυβερνῆταί μας, τὴν παντελῆ μας ἀδεξιότητα περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δραμάτων τοιαύτης φύσεως. Ἐπροτιμήσαμεν λοιπὸν ν' ἀναγινώσκωμεν μακρόθεν τὰ τῶν προπαρασκευῶν τῆς παραστάσεως.

Ὦ διάβολε! εἰς ποῖον σατανικὸν δρᾶμα περιέπλεξες τοὺς πτωχούς μου συμπατριώτας;

Ἀκούσατε ἐν περιλήψει τὴν ὑπόθεσιν τοῦ δράματος ὅπερ θὰ ἐπεγράφετο **ὁ Κλέπτης.** Ἡ Ἑλλὰς ὁλόκληρος ἀπεικονίζεται. ὡς ταμεῖον πεπληρωμένον χρημάτων ἀπὸ τὸ ὁποῖον κλέπτουσιν ὅλοι. Κλέπτουσιν ὑπουργοί, κλέπτουσι πρωθυπουργοί, κλέπτουσι βουλευταί, νομάρχαι, ταμίαι, τραπεζῖται, ἱερεῖς, ὁπλαρχηγοί, Ἐθνικὴ Ἄρμονα, Ἐθνικὸς Δεσμός, ἐν γένει τὸ ἔθνος ὁλόκληρον κλέπτει τὸν ἑαυτόν του. Ἡ εἰκὼν, βλέπετε προσεγγίζει εἰς τὸν *Φιλάργυρον* τοῦ Μολιέρου· καὶ ἠξεύρετε ὅτι τὸν φιλάργυρον ἀπὸ τοῦ ἀσώτου ἓν μόνον βῆμα χωρίζει....

Παρῆλθεν ἔκτοτε χρόνος πολὺς καὶ οὐδὲν ἀκούετο περὶ τοῦ πανδαιμονίου αὐτοῦ δράματος, ὅτε μίαν πρωΐαν αἱ θύραι τοῦ Βαρβακείου ἠνοίχθησαν καὶ δώδεκα μόνον ἄνθρωποι ἔμελλον νὰ δώσωσι λόγον ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης.

Οἱ ὑπουργοὶ παρέστησαν ὡς ἁπλοῖ μάρτυρες μετά τινων ἄλλων, ἅπαν δὲ τὸ λοιπὸν δικαστήριον ἔσπευσε νὰ καταλάβῃ θεατοῦ θέσιν εἰς τὴν ἐκτύλιξιν τῆς παραδόξου ὑποθέσεως, καθ' ἣν τὸ πρόσωπον τοῦ πρωταγωνιστοῦ ἀνετέθη εἰς τὸν Βελέντζαν.

Ἀλλὰ ποία ἔκπληξις! Ὁ Βελέντζας κατὰ τὴν δίκην ἐκείνην δὲν εἶναι ὁ φοβερὸς ἐλλειμματίας τοῦ Ταμείου Θηβῶν, δὲν εἶναι ὁ μέγας κλέπτης ἑνὸς ἑκατομμυρίου δραχμῶν, δὲν εἶναι ὁ ἀπογυμνώσας τὸ Δημόσιον χάριν τοῦ ἰδίου συμφέροντος, δὲν εἶναι ὁ δωροδοκήσας τοὺς πάντας ὅπως καλύψῃ τὴν

κατάχρησίν του, δὲν εἶναι ὁ πλαστογραφήσας τὰ πάντα διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν καταχθονίαν σπατάλην του, δὲν εἶναι ὁ μέγας ἐγκληματίας.

Ὁ Βελέντζας παρίσταται ὡς μάρτυς, ὡς θῦμα, ὡς ἥρως, ὡς Μιλτιάδης, ὡς σωτὴρ τῆς πατρίδος, ὡς ἀποδώσας τὴν Θεσσαλίαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὡς ὁδηγήσας τὰ ἑλληνικὰ στρατεύματα, καθὼς ποτε ὁ Ξενοφῶν, ὡς φιλοδοξήσας καθὼς ὁ Καῖσαρ, ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ὁ Ναπολέων, ὡς δὲν εἰξεύρω τί ἄλλο ἀκόμη καὶ μόνον Βελέντζας δὲν εἶναι τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

Ἀλλὰ τότε ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην, αἱ μετριόφρονες σκιαὶ τοῦ Κανάρη, τοῦ Παπανικολῆ, τοῦ Μπότσαρη καὶ ἄλλων παρήλαυνον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου, καὶ μοὶ ἐψιθύριζον εἰς τὸ οὖς:

— Καὶ ἡμεῖς ὑπηρετήσαμεν τὴν πατρίδα, ἀλλὰ δὲν ἐχρηματίσαμεν ταμίαι Θηβῶν, καὶ ἡμεῖς ἐπροκινδυνεύσαμεν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων αὐτῆς, ἀλλὰ δὲν ἠρευνῶμεν ἐπὶ τοῦ ἐσκλαβωμένου ἐδάφους της νὰ ἀνεύρωμεν μεταλλεῖα, καὶ ἡμεῖς ἐράγομεν Τούρκους, ἀλλὰ δὲν ἐράγομεν ἑκατομμύρια, καὶ ἡμεῖς ἐπολεμοῦμεν κατὰ τῶν ἐχθρῶν μας, ἀλλὰ δὲν ἐκρατοῦμεν εἰς τὴν μίαν χεῖρα τὸ ξίφος ἢ τὸν δαυλὸν καὶ εἰς τὴν ἄλλην *καμπίσκε* ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων, καὶ ἡμεῖς, καὶ ἡμεῖς .... καὶ ἐχάθησαν ἡ μία κατόπιν τῆς ἄλλης αἱ πτωχαὶ ἐκεῖναι σκιαί.

Μεγαλειότατε Βασιλεῦ τῶν Ἑλλήνων! σὲ ἐξετίμησα καὶ σὲ ἐθαύμασα ὅταν εἰς τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Θηβαϊκοῦ ἐλλείμματος σχεδὸν κατῆλθες τὴν κλίμακα τῶν ἀνακτόρων σου καὶ ἀνῆλθες μέχρι τῶν δωματίων τῆς Δικαιοσύνης ζητήσας παρ' αὐτῆς τοὺς ἐνόχους. Σὲ ἐξετίμησα, διότι συνοῖδες τότε τὸν μέγαν κίνδυνον ὃν διέτρεχεν ἡ πατρὶς ἐὰν ὁ μέγας ἐκεῖνος κλέπτης διέφευγε τὴν δικαιοσύνην. Ἀλλ' ἂν ἠδύνασο νὰ παρίστασαι προχθὲς εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Βαρβακείου, θὰ ἤκουες ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ Πρωθυπουργοῦ Σου καὶ ἀπὸ τοῦ στόματος δύω πρώην Ὑπουργῶν Σου, ὅτι πρὸ εἰκοσαετίας ἡ ἐξέλεγξις τῶν Δημοσίων χρημάτων ἐξεδιώχθη τῆς Ἑλλάδος, ὁμοῦ μὲ τὸν προκάτοχον ἡμῶν βασιλέα· ὅτι τὰ ταμεῖα ὅλα τοῦ Κράτους παρουσιάζουσιν ἐλλείμματα ἀπεικονίζοντα ἐν σμικρῷ τὸ ταμεῖον Θηβῶν, ἀλλ' ὅτι ἡ **ὑπηρεσία δὲν εἶναι ἔπαρκὴς** ὅπως ἐξελέγξῃ ὅλα αὐτὰ τὰ ταμεῖα! ὅτι ἡ κατάστασις τῶν Θηβῶν ἦτο γνωστὴ εἰς ὅλους τοὺς κατὰ καιρὸν ὑπουργοὺς τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλ' ὅτι πάντες μηδὲ τοῦ Πρωθυπουργοῦ ἐξαιρουμένου, προσεπάθουν νὰ συλλάβωσι τὸν ἀρχιληστὴν *ἐξαπίνης*, κατὰ τὴν ἰδιάζουσαν ἔκφρασιν τοῦ Προέδρου Βλάχου· ὅτι ὁ Βελέντζας ὠνειροπόλει τὴν Θεσσαλίαν ὁλόκληρον ἕνα **τσιφλίκι** καὶ ἕνα ἄλλο τὸ ταμεῖον Θηβῶν, καὶ ὅτι οἱ ἄρχοντές σας διὰ νὰ διασώσωσιν ὑμῖν τὴν Θεσσαλίαν παρεχώρησαν εἰς αὐτὸν τὰς Θήβας! ὅτι ὁ Βελέντζας καὶ λόγῳ ἀμοιβῆς εἶχε δικαίωμα ἐφ' ἑνὸς ἑκατομμυρίου κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Βολσελεῦ καὶ τῶν πατριωτῶν του, ἀλλ' ὅτι γενναιότερος ἐκείνου ὁ ἡμέτερος ἥρως δὲν τὸ ἔθιξεν, ἀλλὰ τὸ ἀφιέρωσεν εἰς τὴν πατρίδα. Θὰ ἤκουες ὅλα αὐτὰ καὶ τότε ἔκπληκτος θὰ ἐφώνεις:

— Ἀλλὰ τέλος πάντων τί ἔγεινε τὸ ἑκατομμύριον;

Κύριε Πρωθυπουργὲ τῆς Ἑλλάδος! ὁ Βελέντζας, τὸ μέγα θηρίον αὐτὸ ὅπερ συνέλαβες εἰς τὰς χαράδρας καὶ τὰ Θεσσαλικὰ σπήλαια, καὶ τὸν ὁποῖον ἀφήσατε ἐλεύθερον νὰ δαγκάσῃ ὅλον τὸν κόσμον καὶ σᾶς ἀκόμη ἐν τῇ ἀκατασχέτῳ αὐτοῦ δίψῃ αἵματος, τὸ αἱμοβόρον αὐτὸ θηρίον ἐπὶ τοῦ ὁποίου σεῖς ἐπιβάντες κατεδιώξατε τοὺς ἐχθρούς σας, ἀπεδείχθη ἀγνὸν καὶ ἄκακον ἀρνίον!

Ποῖος λοιπὸν ἐξ ἡμῶν, κύριε Πρωθυπουργὲ, εἶναι ὁ λύκος; Νομίζετε ὅτι ἡ ἀθώωσις τοῦ Βελέντζα ἀθωόνει ὅλους μας; τοῦτο θὰ ἦτο ἀληθὲς, ἂν ὁ Βελέντζας εἶναι ὁ ἀρχιληστὴς τοῦ *λιμερίου* ἐκείνου, τὸ ὁποῖον καλεῖται Ἑλλάς· ἀλλ' ἂν εἶναι αὐτὸς ἀθῶος, ἂν ἦναι ὁ ἥρως τῶν Θεσσαλικῶν πεδίων, τίς εἶναι ὁ ἥρως τοῦ Ταμείου Θηβῶν;

Εἶναι λοιπὸν ἀληθὲς ὅτ. ἐπὶ τῆς ῥάχεως τοῦ Βελέντζα ἐφορτώσαμεν ὅλας τὰς ἀνομίας ἡμῶν, ὡς εἶπεν ὁ Τυπάλδος, κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν προπατόρων μας οἵτινες ἐφόρτωναν ἐπὶ τοῦ τράγου ὅλας αὐτῶν τὰς ἀσχημίας καὶ τὸν ἐθυσίαζον εἰς τὸν ἐξιλεωτὴν θεόν;

Ἀλλ' οὔτε θῦμα βλέπω τὴν φορὰν ταύτην, οὔτε θεόν· βλέπω μόνον ἕνα πτωχὸν διάβολον, ὅστις σᾶς ἀνεβίβασεν εἰς τὸ ὄρος τῆς ἐξουσίας, διὰ νὰ σᾶς πειράζῃ ἔπειτα ἀπὸ τὸ ὕψος ἐκεῖνο, λέγων ὑμῖν:

— Σοῦ χαρίζω ὅλα αὐτὰ ὁποῦ βλέπεις ἐὰν .... δὲν πέσῃς ἀπὸ ἐδῶ Χαρίλαε! ...

Ἀθηναῖος.

ΒΟΥΛΗ

Παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων.

Ἡ Κυβέρνησις περιμένει τοὺς βουλευτὰς νὰ ἑορτάσωσι περὶ τὸ δένδρον τῶν Χριστουγέννων, τοῦ ὁποίου οἱ κλῶνες ἀποτελοῦνται ὑπὸ εἰκοσάδος ποικίλων καὶ μαγικῶν νομοσχεδίων.

Ἀλλ' ἡ ἀντιπολίτευσις δὲν δέχεται τοιαῦτα Χριστουγεννιάτικα δῶρα ἀπὸ τὰ χέρια τῆς Κυβερνήσεως,

Πρὸ τῆς μεγάλης θύρας τοῦ Βουλευτηρίου ἱστάμενοι καὶ κινούμενοι καὶ ἀνησύχως ἐτάζοντες τὰ πέριξ καὶ ἐξαρανιζόμενοι καὶ ἀναφαινόμενοι Δραγούμης καὶ Πετσάλης προδίδουσι, καὶ πριν ἔτι εἰσέλθῃ τις, τὴν ἀγωνίαν τῆς Συμπολιτεύσεως καὶ τοὺς ἀγῶνας αὐτῆς πρὸς καταρτισμὸν ἀπαρτίας.

Ἡ Ἀντιπολίτευσις παραμονεύει ἀπὸ μίαν χαραμάδα τὰ ἐν τῇ αἰθούσῃ, καὶ σκέπτεται.: Ἂν κατορθώσουν, καὶ χωρὶς ἐμέ, ἀπαρτίαν τότε παρουσιάζομαι καὶ ἐγώ, καὶ ματαιώνω τὴν συνεδρίασιν μὲ τὴν παρουσίαν μου· ἂς εἶνε καλὰ τὰ λόγια μου. Ἂν δὲν εἶνε ἀπαρτία, καλὰ εἶμαι τρυπωμένη ἐδῶ.

Ἡ Συμπολίτευσις περιμένει, περιμένει ἐπὶ ματαίῳ. Οἱ δύο, ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν, *βουλευτοπομποὶ* ἄγγελοι ἐπανέρχονται μὲ μελανὰς πτέρυγας.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς τολμᾷ νὰ εἴπῃ: Διαλύεται ἡ συνεδρίασις.

Πολλοί: ἂς περιμείνωμεν ἀκόμα λίγο.

Ἀλλ' ὁ κ. Πρόεδρος ἐτόλμησεν ἤδη· δὲν δύναται νὰ ξανατολμήσῃ νὰ περιμείνῃ...

Πολλοί: Λοιπόν, τὴν Δευτέραν!

Κουτρούλης.

ΔΙΚΗ ΒΕΛΕΝΤΖΑ

Κατσίμπαλης.

Ἡ μαρτυρία τοῦ κ. Κατσίμπαλη δύναται νὰ χρησιμεύσῃ τὸ motivo, ὡς λέγουσιν οἱ Ἰταλοί, περὶ τὸ ὁποῖον θὰ ἐπλέκετο τὸ Βελεντζιακὸν μυθιστόρημα. Τὸ **Μὴ Χάνεσαι** θὰ τὸ κατεχώριζεν, εὐγνωμονῶν πρὸς τὸν συγγραφέα, εἰς τὰς στήλας τῆς ἐπιφυλλίδος του.

Ὁ κ. Κατσίμπαλης εἶναι μεθυγραφικώτατος· ἡ μαρτυρία του ἀποπνέει φαληρικὴν αὔραν καὶ εἶναι ἤρεμος καθὼς ἡ γαληνιαία ἐκεῖ κάτω θάλασσα. Δὲν λησμονεῖ ἐν τούτοις τὴν ἰδιότητά του ὡς διευθυντοῦ τοῦ παρὰ τὸ Φάληρον μαγευτικοῦ του ξενοδοχείου, καὶ λελησθότως πως τὸ ἐνθρονίζει ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ δικαστηρίου, πεπληρωμένον μὲ τὰ γαργαλιστικώτερα ἐδέσματα· θέλετε τὸ **menu**; ἀκούσατε·

— *Λαγοὶ τοῦ Κιθαιρῶνος.— Μπεκάτσες καὶ ὀρτύκια τῆς Κάτσας. — Χέλια τῆς Κωπαΐδος. — Ἀρνάκια τῶν Θηβῶν. Τυρὶ τῆς Λιάκουρας. — Βούτυρο χλωρὸ τῆς Δομβραίνης* — καὶ ἄλλα καὶ ἄλλα.

Μὴν τολμήσῃς ὅμως, φιλτάτη μου ἀναγνώστρια, νὰ ζητήσῃς οὔτε μίαν θέσιν ἐν τῇ ἀβραμιαίᾳ τραπέζῃ, οὔτε μίαν μερίδα ἐκ τῶν ἀρωματικῶν ἐκείνων πιάτων! Εἶναι Table d' Hote, τὰ δὲ πρόσωπα ἅτινα θὰ λάβωσι μέρος εἶναι ἤδη προσημειωμένα, καὶ εἶναι μεγάλης περιωπῆς, πολὺ μεγάλης, μικρά μου ἀναγνώστρια.

Τὸν μάγειρον ὑποπτεύεις, νομίζω, καθὼς καὶ τοὺς ἄλλους παραμαγείρους: ἂν δυσκολεύεσαι, σοῦ τοὺς θέτω ὡς αἴνιγμα καὶ ἂν τὸ λύσῃς, λαμβάνεις ἕνα ἡμερολόγιον τοῦ **Μὴ Χάνεσαι.**

— Καὶ τὰ μικρὰ παιδιά, λέγει ὁ κ. Κατσίμπαλης, ἐγνώριζον τὸ ἔλλειμμα. Αὐτὸς ἔμαθε τὰ καθέκαστα εἰς τὰ 1878. Καὶ ἐδῶ ἀφηγεῖται τὰ περὶ τοῦ πρώτου ἐλλείμματος, τὴν ἐπιστολὴν δι' ἧς τῷ ἐζητοῦντο χρήματα, τὴν ἀποστολὴν τῶν χρημάτων κτλ. — Ἤρχετο, λέγει, ἐδῶ ὁ Βελέντζας τακτικά, καὶ ἐροβεῖτο μὴ τὸν ἰδῇ κανένας ὑπάλληλος καὶ ἔρευγε βράδυ. Ποτὲ δὲν τὸν εἶδε μὲ σιδερωμένο ὑποκάμισο, καὶ ἦτο λιτότατος εἰς τὸν βίον του.

Ἀλλ' ἰδοὺ εἰς τὸ πέλαγος ἐκεῖνο τὸ ἀπέραντον, ἐν τῷ ὁποίῳ πρὸ τριῶν ἡμερῶν κολυμβῶσι σχεδὸν ἀπηυδηκότες τόσοι ναυαγοί, ἰδοὺ ἐκεῖ εἰς τὸν ὁρίζοντα ἡ ἀργοναυτικὴ **Ἰωλκὸς** τελειοποιημένη ὅμως κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ναυτιλιακῆς τέχνης, καὶ σχεδὸν λησμονήσασα τὴν ἱστορίαν τοῦ Χρυσοῦ Δέρατος.

Ἄ πτωχὴ *Ἰωλκός!* ἦτο λοιπὸν γεγραμμένον καὶ τὸ ἰδικόν σου ὄνομα ν' ἀναμιγθῇ εἰς τὰ Βελεντζιακά; καὶ νὰ περικλείσῃς εἰς τὸν κόλπον σου τόσα ὁμοῦ ἐγκλήματα, σὺ ἥτις περιέκλειες ἄλλοτε μυθικοὺς ἥρωας, καὶ τὸ χρυσοῦν δέρας τῆς Ἑλλάδος νὰ μεταβληθῇ εἰς χρυσοῦν τέρας τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων; Καὶ τότε διατί νὰ ἦσαι τόσον μικρά, πτωχή μου Ἰωλκός, ὥστε νὰ μὴ δύνασαι νὰ περιλάβῃς ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ καταποντισθῇς μετ' αὐτῆς ὡς μολύβδινος ὄγκος εἰς τὸν ἀγανῆ πόντον;

Ἀλλ' ἰδοὺ ὁ κ. Πρόεδρος παρήγορος ὡς πάντοτε σπεύδει νὰ σπογγίσῃ τὰ δάκρυά μου, καὶ νὰ ἐρωτήσῃ τὸν μάρτυρα:

— Ἡ Ἰωλκὸς πρὸς τί ἐχρησίμευσε;

— Καθὰ ἔμαθον, ὁ Βελέντζας ἐσκέπτετο νὰ τὴν μεταχειρισθῇ εἰς τὸν πόλεμον, ἀλλ' ὁ Α. Κωστῆς μὲ τὸν ὁποῖον τὴν ἠγόρασαν, τὴν μετεχειρίζετο διὰ κερδοσκοπίαν.

Καὶ ἐδῶ ἐν παρόδῳ ἐνθυμοῦμαι τρίτην ἀποστολὴν τῆς Ἰωλκοῦ. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἐνότε ἐξεκένου ἐκ τῶν ἀποθηκῶν της τὰ ἐμπορεύματα καὶ τὰ πολεμοφόδια, καὶ ἐπληροῦτο μουσικῶν ὀργάνων, ὡραίων γυναικῶν, ἐδωδίμων πολλῶν καὶ ποικίλων, κόσμου φαιδροῦ, ζωῆς καὶ οἴνου. καὶ ἐξήρχετο τοῦ λιμένος Πειραιῶς ἀγκυροβολοῦσα εἰς τὴν πρώτην μαγευτικὴν τοῦ Σαρωνικοῦ ἀκτήν, ὅπου οἱ ἐκδραμόντες *ἐξεφάντωναν* δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, καὶ περὶ τὴν ἑσπέραν μόλις, ἐπανήρχετο εἰς τὸν λιμένα τοῦ Πειραιῶς, παιανιζούσης τῆς μουσικῆς, τραγουδούντων τῶν συνδαιτυμόνων τὸν ὕμνον τῆς ἐλευθερίας, καὶ ζητωκραυγαζόντων τῶν πληρωμάτων τῶν ἐν τῷ λιμένι πολεμικῶν πλοίων πρὸ τῆς τρελλῆς ἐκείνης παρελάσεως τῆς Ἰωλκοῦ.

Πτωχὴ Ἰωλκὸς, διατί τοὐλάχιστον νὰ μὴ διασώσῃς τὴν φαιδρὰν αὐτὴν ὄψιν;

Ὁ κ. Κατσίμπαλης ἐξήντλησε καὶ τὴν περὶ ταύτης ἀφήγησίν του μεθ' ἣν ἔλαβε καὶ αὐτὸς τὴν ἄδειαν ν' ἀποχωρήσῃ.

Οἱ λοιποὶ μάρτυρες τῆς κατηγορίας Φ. Θεαγένης, Φαρμακίδης, Σπυριδόπουλος καὶ Μπακάρης οὐδὲν οὐσιῶδες ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως κατέθεσαν, ἀλλὰ καὶ μόνον ἐξ ἀκοῆς ἔμαθον ὅσα εἶπον.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΕΜΠΤΗΣ

Ἤδη ἄρχεται ἡ ἐξέτασις τῶν μαρτύρων τῆς ὑπερασπίσεως, ἥτις ὁμοιάζει κατηφορικὸν δρόμον μετὰ τὸν ἀνήφορον· ἐλπίσωμεν λοιπὸν ὅτι τὸ *μαρτυρολόγιον* αὐτὸ θὰ τὸ διέλθωμεν καὶ ταχύτερον καὶ ἀκοπώτερον.

Εὐθὺς ἀπὸ τῆς νέας φάσεως τῆς δίκης καὶ ἡ ὑπεράσπισις παραιτεῖται τῶν πλειοτέρων μαρτύρων της. Ἀλλ' ὁ κ. Εἰσαγγελεὺς ἐξαιτεῖται νὰ ἐξετασθῇ ὁ πρῶτος μάρτυς Τραβερσάρος τὸν ὁποῖον φαίνεται ἡ ὑπεράσπισις ὑποπτεύεται ὅτι θὰ εὕρῃ πολὺ *τραβέρσον* καὶ διατρανεῖ ὅτι δὲν τὸν θέλει. Ὁ Εἰσαγγελεὺς ἐπιμένει, οἱ συνήγοροι ἀνθίστανται, ἐγὼ γράφω, καὶ μόλις ὁ κ. Πρόεδρος δι' ἀποφάσεώς του ἀπορριπτούσης τὴν αἴτησιν τοῦ κ. Ῥάδου μᾶς ἀπαλλάσσει ὅλους τοῦ Τραβερσάρα.

Μετὰ τὸ ἐπεισόδιον αὐτὸ προσέρχεται ὁ μάρτυς τῆς ὑπερασπίσεως

Ἀνδρέας Πεταλᾶς.

Σύντομος περιγραφικὴ σημείωσις θὰ ἐξεικόνιζε τὸν ἄνδρα μᾶλλον κοντόν, μὲ γενειάδα ἐπιμήκη μέλαιναν, μὲ ὀφθαλμούς καστανοὺς, ἤρεμους, μὲ μύστακα παχὺν, ἐστριμμένον, ἱκανῶς προγάστορα, ἐνθυμίζοντα ὀλίγον τὸν Γαμβέττα. ἀλλ' ἐν ταὐτῷ ἐνθυμίζοντα ὀλίγον καὶ τὸν μάγειρον ἐκείνου Τρομπέττα, διότι δὲν λησμονεῖτε ὅτι ὁ κ. Πεταλᾶς ἐξέδωκε πάλαι ποτὲ ἕνα *Καζαμίαν μαγειρικῆς.*

Τὴν φορὰν αὐτὴν ὡς δικηγόρος ὁ κ. Πεταλᾶς μετὰ πολλῆς σαφηνείας καὶ ἠρεμίας ψυχικῆς ἀφηγεῖται τὰ κατὰ Βελέντζαν. Ὡς ἀπεσταλμένος, λέγει, τῆς *Ἐθνικῆς Ἀμύνης*, ἐγνώρισα τὸν Βελέντζαν εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ ἐδῶ ἀναγνίζει ἕνα πανηγυρικὸν τοῦ κατηγορουμένου τὸν ὁποῖον θαυμαστῶς ἐζήλευε καὶ αὐτὸς ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Βάλ

— Εἶναι ἕνας ἀληθῶς εὐγενής, λέγει ὁ μάρτυς, ἐ ἔφορος, περὶ τοῦ Βελέντζα ὁ Ἄγγλος Σκίννερ, καὶ ἐξακολουθεῖ καὶ κατ' πανηγυρικὸν του, μεθ' ὃ ἀπεσύρθη ἡσύχως.

μαντον ἀλλὰ
ν δὲ ἀδράνειαν

Νικόλαος Θεοδώρου, βουλίᾳ τῶν ἰδιωτῶν. Τὴν οἰκου-

Ὑψηλὸς, ἀλύγιστος, μονοκόμματος, καθιεδέχθη ὁ Κουμουνκαλος. προσέρχεται ὁ δεύτερος οὗτος μ' ἐκείνων.

Ἀλλ' ἀπὸ τοῦ πρώτου ἀκόμη μάρτ ἀναστάσεως ἐν Θεσσαλία. ἀναγνώστης, τὸ ζήτημα τοῦ ἐλλείμμα αι τὸ ὄνομα τοῦ Κουμουν- ἡ δὲ πτωχὴ κατηγορία ὤχετο ἀπο ἀκόμη οἱ κατηγορούμενοι κηρυχθῶ

θῶν μετανέχθη εἰς τὰ πεδία τῆς Θεσσαλίας, καὶ ἐδῶ πρόκειται νὰ κατακερματισθῇ ὡς ἄγριος Τοῦρκος τὸν ὁποῖον ἀγριώτεροι Ἕλληνες συλλαμβάνουν αἰχμάλωτον!

— Ἤδιδε, λέγει ὁ μάρτυς, εἰς ὅλους, ἐσπατάλει ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ἐθυσίαζεν ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων, συνετήρει ἀκόμη καὶ ἄλλας οἰκογενείας.....

— Καὶ ποῦ τὰ εὗρισκε;

— Ἀγνοῶ!

Ὅταν ἐδῶ ὁ κ. Πρόεδρος προσμειδιῶν ἐκ συγκινήσεως, ἀλλὰ καὶ ἐκ στενοχωρίας ἀκολουθῇ τὸν μάρτυρα εἰς τοὺς Θεσσαλικούς του περιπάτους, ὁ μάρτυς παρεξηγεῖ τὴν ψυχολογικὴν κατάστασιν τοῦ Προέδρου καὶ ἐννοεῖ νὰ τὸν φέρῃ μέχρι τῶν ἐχθρικῶν στρατευμάτων, ἀλλὰ τότε καὶ ὁ Πρόεδρος ἐννοήσας τὴν ψυχολογικὴν κατάστασιν τοῦ μάρτυρος τὸν ἐπαναφέρει, σιγά, σιγά, τῇ ἀρωγῇ καὶ τοῦ Εἰσαγγελέως, εἰς τὴν δικαστικὴν αἴθουσαν.

Τότε ὁ μάρτυς μὲ ῥητορικώτατον ὕφος κάμνει ἕνα ἐπίλογον, εἰς τὸν ὁποῖον ἀναμιγνύει καὶ τὸ ὄνομα τοῦ μακαρίτου Βατικιώτου, καὶ ἀποσύρεται.

Α. Πετσάλης.

Πλέκει τὸν στέφανον τοῦ Βελεντζα. Τελευτῶν λέγει:

— Εἶναι τὸ θῦμα ὁ Βελέντζας, δὲν διστάζω νὰ τὸ εἴπω ἐνώπιον ὅλου τοῦ ἀκροατηρίου· καὶ τὸ λέγει.

Πετρίτσης.

Ἐγνώρισε τὸν Βελέντζαν εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ τὸν ἐξετίμησε καὶ αὐτός.

Καρτάλης.

Λέγει τὰ ἴδια μὲ μικρὰν διαφορὰν εἰς τὸ λεκτικόν.

Οἰκονομίδης.

Ἐπαναλαμβάνει τὰ αὐτά.

Παντζάρας.

Ἀπαράλλακτα.

Ζωντανὸς δικηγόρος.

Εἶδε πλειοτέραν ζωὴν εἰς τὰ ὑπὸ τῶν προηγηθέντων κατατεθέντα· μία ἀποστροφὴ πρὸς τὸν Βελέντζαν:

— Σᾶς εἶχε πιάσει ἀδελφὲ μανία, ἤσουν θεότρελλος γιὰ τὴν πατρίδα!

Ἐδῶ οἱ συνήγοροι παραιτοῦνται τῶν λοιπῶν μαρτύρων, οἱ μάρτυρες μὴ ἐννοοῦντες νὰ παραιτηθῶσι προσέρχονται καὶ ἰδοὺ πρῶτος ὁ κ.

Λούκας Λογαχὸς

ὁποῦ, ὅστις, προσθέτει ὁ κ. Πρόεδρος, ἀναφέρει εἰς τὰς λοιπὰς καταθέσεις ὅτι δὲν ἠκούσθη πλέον περὶ κατηγορίας, ἀλλὰ μόνον περὶ καταλαλιᾶς. Ἔχομεν τώρα θύματα, ἀναφερόμενα ὑπὸ τοῦ μάρτυρος Θρασυβούλου. Ἀλλὰ ἐπὶ πάντων ἡ προσοχὴ στρέφεται πρὸς τὸν Πρόεδρείου πλευρὰν τῆς αἰθούσης. Ἡ ἀγωνία ἐν τῷ ἅμα καὶ εἶναι παράδοξον ἐπικρατεῖ ἐπὶ πάντων.

Ἐλθέτω, ἐρωτᾷ ὁ Πρόεδρος.

Τὸ ἀληθὲς εἶναι ὅτι δὲν τρέχει, ἀλλὰ στέκεται ἐκεῖ κάτω μία γαρουμπασα διαλαθοῦσα ὅλων τὰ βλέμματα καὶ καρφωθεῖσα ὡς φάσμα κατ' ἀντικρυ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων, οἵτινες τρίβουσι τοὺς ὀφθαλμοὺς των πρὸ τῆς γυναικὸς ἐκείνης τὴν ὁποίαν εἰς τούτων ἐκλαμβάνει ὡς

— Τὸ φάσμα τῆς δικαιοσύνης.

Τὸ ἀκροατήριον δὲν μένει ἀναίσθητον πρὸ τῆς γυναικὸς ἐκείνης καὶ ἀφοῦ δὲν δύναται νὰ ἐκδηλώσῃ πρὸς αὐτὴν τὰ ἀληθῆ του αἰσθήματα ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὴν χωροφυλακήν, δὲν κωλύεται ἀφ' ἑτέρου νὰ κάμνῃ τὰς σκέψεις του.

— Ἦλθε, λέγουν, γιὰ τὸ Βελέντζα!

— Ὄχι, εἶναι ἡ Τουρκία μετεμφιεσμένη!!

— Ἐγὼ τὴν γνωρίζω πολὺ καλλίτερα ἀπὸ σένα...

Καὶ οὕτω μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἡ πτωχὴ χανούμισσα προχωροῦσα, ἐν ἀγνοίᾳ της, εἰς τὴν γνωριμίαν τόσου πλήθους, ἐπὶ τέλους παραγνωρίζεται καὶ ἀπέρχεται.

Μετὰ τὸ κλείσιμον τῆς μαρτυρικῆς διαδικασίας, ὁ κ. Πρόεδρος προσεκάλεσε, ὡς εἴθισται, τοὺς κατηγορουμένους ν' ἀπολογηθῶσιν. Ἐὰν ἡ βελεντζιακὴ ὑπόθεσις ἐδραματοποιεῖτο, οἱ κατηγορούμενοι θὰ κατετάσσοντο εἰς τὰ βωβὰ πρόσωπα. Μόνον ὁ Βελέντζας ἐδικαιολόγησε τὴν σιωπήν του διὰ τῆς αἱμοπτυσίας του ἐν ταῖς φυλακαῖς, ἥτις ἠδύνατο νὰ ἐπαναληφθῇ καὶ ἐν τῷ δικαστηρίῳ. Ἕκαστος τῶν ἐπάρχων εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐνοχῆς του ἐξέπεμπε μόνον τὴν λέξιν τυπικῶς, ἀνάλογον μὲ τὸ ἄδικα, ἄδικα τῆς ῥωμαϊκῆς φιλανθρωπίας.

Ἀλλ' ὁ **Γκορτζῆς** μελαψός, ἔχων τὰς χεῖράς του εἰς τὰς τσέπας, μὲ ὀφθαλμοὺς δημίου, με ὦμους ὀλίγον ὑψωμένους καὶ μὲ σκυθρωπότητα φοβίζουσαν, ἐγείρεται, προχωρεῖ διὰ βήματος βραδέος, ἀλλὰ εὐσταλοῦς καὶ ἀπολογεῖται. Ἡ φωνή του εἶναι βραχνὴ ὀλίγον, ἀλλ' ἀγρία, καὶ ἐπιβάλλουσα· ὁ λόγος του ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους καλῶς ἠρμοσμένος, τὰ δὲ ἐπιχειρήματά του δι' ὧν ἐζήτησε νὰ καταδείξῃ τὴν καλὴν αὐτοῦ πίστιν, ἱκανῶς πειστικά.

Μετὰ τοῦτον ὁ Σαμοθράκης προσέρχεται ν' ἀπολογηθῇ. Εἶναι μᾶλλον κοντοῦ ἀναστήματος, ἡ δὲ φυσιογνωμία του ἐνισχυομένη καὶ ὑπὸ τῆς προφορᾶς του, εἶναι ἀγγλική. Φέρει φαβορίτες, βαθύτατα ψαλιδισμένας, φαιάς, ἔχει ὀφθαλμοὺς μικρούς, καμμύοντας συνήθως, ῥῖνα μᾶλλον γεῦπιν ἡ δὲ προεξέχουσα κάτω σιαγών του, συμπληροῖ τὴν ἀγγλικὴν αὐτοῦ φυσιογνωμίαν.

Ὁ λόγος του εἶναι ὁμαλὸς, ἀχρωμάτιστος, ἀλλὰ ῥέει ἀπροσκόπτως ὡς ἀριθμητικὴ πρᾶξις διεξαγομένη ὑπὸ ἐμπείρου λογιστικοῦ. Εἶναι ἀναλυτικώτατος καὶ δύναταί τις εἰπεῖν ὅτι μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀπολογίας του δὲν μᾶς ἀφῆκεν οὔτε ὑπόλοιπον οὔτε ἔλλειμμα, ἀλλὰ ἀκριβῆ ἰσολογισμόν.

Ἡ προφορά του προδίδει Ἄγγλον φιλέλληνα ἰδίως ὁσάκις προφέρει τὸ ταῦ, μοὶ ἐνθυμίζει βρεττανόν, εἰς τὴν γαλλικὴν ἔκφρασιν entetè ἀλλ' ἐν τῇ προφορᾷ του εἶναι ἀξιοσημείωτος ὁ ῥυθμὸς τὸν ὁποῖον ἀρίνει πᾶσά του λέξις κατὰ λέξιν σῖγμα· νομίζεις ὅτι ὅρις τις παρῆλθε τῶν ὤτων σου. Ἐν τῷ μεταξὺ διακοπὴ διαδέχεται τὴν ἀπολογίαν τῶν κατηγορουμένων

Ἀλλ' ὁοὺ ὁ κ. **Πρόεδρος** σημαίνει τὸν κώδωνα καὶ ἡ αἴθουσα πληροῦται ὑπὸ τοῦ συνήθους πλέον ἀκροατηρίου καὶ νέου, περιέργου ν' ἀκούσῃ τὴν κατηγορίαν τοῦ Εἰσαγγελέως.

— Ὁ κ. Εἰσαγγελεὺς ἔχει τὸν λόγον! ἠκούσθη ἡ φωνὴ τοῦ Προέδρου, καὶ ὁ κ. **Ράδος** ἠγέρθη σοβαρὸς μελαγχολικὸς καὶ περιαλγὴς σχεδόν, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἐγκλήματος, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐκ τῆς πενθημέρου διακοῦς κοπώσεως.

Τὸν κ. Ῥάδον πολλάκις ἠκούσαμεν ἀγορεύοντα καὶ ἴσως ὀλίγοι εἰσὶν οἱ μὴ γνωρίζοντες τὸν ἄνδρα. Δὲν ἐνδιατρίβομεν λοιπὸν πολὺ εἰς τὴν περιγραφὴν τοῦ ἐξωτερικοῦ τῆς στάσεως καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ὡς ῥήτορος· προτιμῶμεν μᾶλλον νὰ παραθέσωμεν ὧδε τινὰς ἐκ τῶν δρυμιτάτων λόγων του, συγκαταριθμοῦντες τὴν ἀγόρευσίν του εἰς τὰ Βελεντζιακά μεταξὺ τῶν καλλιτέρων του.

— Ἡ ἄγνοια, λέγει, τοῦ μεγέθους τοῦ ἐλλείμματος εἶναι ἡ κυρία ἀφορμὴ τῶν διαστάσεων ἃς ἔλαβε. Τὴν ἄγνοιαν ταύτην ὑπέκλωθεν ἡ ἐπιτηδειότης τοῦ Βελέντζα.— Διήρπαζε, ἐξακολουθεῖ, τὸν δημόσιον πλοῦτον καὶ τὸν κατεσπατάλει πρὸς ἴδιον συμφέρον.

Κατωτέρω προκειμένου περὶ τῆς χρηματικῆς θέσεως τοῦ κατηγορουμένου.

— Μήπως δὲν εὑρέθησαν, λέγει, καὶ κατεσχέθησαν χρήματα εἰς χεῖρας τῆς συζύγου του; Ἀλλ' αὐτός, προσθέτει μετὰ σιγανῆς φωνῆς κατὰ μικρὸν δυναμουμένης, μόλις ἤρξατο ἡ καταδίωξις, καὶ εἶδεν ὅτι δὲν δύναται πλέον νὰ διαφύγῃ τὴν δικαιοσύνην, τοὺς **πάντας ἐνοχοποίησε**. Καὶ ἂν ἐδαπάνησεν εἰς τὴν Θεσσαλίαν ὡς **δημόσιος ὑπάλληλος**, εἶναι διὰ τοῦτο ἀπαλλακτέος; Πλὴν μήπως ἐδαπάνησε τόσα;

Ἀνειρεύετο, ἐξακολουθεῖ, μεγαλεῖα ὁ ἴδιος, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἐπεδόθη εἰς παντοίας χρηματικὰς ἐπιχειρήσεις: ἐξ ἑνὸς μεταλλείου μόνον ὑπελόγιζε κέρδη 300 ἑκατομμυρίων δραχμῶν!

Καὶ δὲν λησμονεῖ ὁ ἀμείλικτος Εἰσαγγελεὺς, οὔτε τὸ πλαστὸν γραμματόσημον, οὔτε τοὺς καϋμέδες, μὲ τὰ ὁποῖα συνδέεται τὸ ἔλλειμμα τῶν Θηβῶν ἀποτελοῦντα καὶ τὰ τρία πολύπλοκον, ἀλλὰ καὶ ἐναρμόνιον τριλογίαν ὡς ἐκείνην τοῦ δαιμονίου μουσουργοῦ Βάγνερ!

— Διὰ τῆς πράξεώς του αὐτῆς λέγει, ἠνέῳξε βαθυτάτην πληγὴν εἰς τὴν καρδίαν τῆς πατρίδος του, καὶ ἂν ἠνοει νὰ τὴν ἐξυπηρετήσῃ. Ἀλλὰ παρέσυρε, προσθέτει καὶ ἄλλους ἀγαθοὺς ἐμπιστευθέντας εἰς τὸν μεγάλον αὐτοῦ χαρακτῆρα.

Ἐδῶ ἀναπτύσσει κατηγορίαν ἐλαφρὰν κατὰ τῶν λοιπῶν ἀρχόμενος ἀπὸ τὸν Τομαρόπουλον καὶ Σαμοθράκην εἰς τοὺς ὁποίους δὲν ἀποδίδει ἐνοχὴν ἀφοῦ τὸ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν ἀπεφήνατο ὅτι οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Λογιστηρίου δὲν δύνανται νὰ καταμηνύσωσι τοὺς ὑπευθύνους ὑπαλλήλους, ἀλλ' ὀφείλουν ἁπλῶς ν' ἀναφέρωνται εἰς τὸν Ὑπουργόν.

Ὡς πρὸς τοὺς ἐπάρχους, λέγει, θεωρεῖ αὐτοὺς μόνον τυπικῶς ἐνεχομένους. ἀφοῦ ἡ συνήθεια ἔρριψεν εἰς ἀχρηστίαν τὸν σχετικὸν νόμον τοῦθ' ὅπερ καὶ οἱ τρεῖς σπουδαῖοι μάρτυρες τῆς κατηγορίας δὲν ἀπέκρουσαν.

Μόνον τὸν Γκορτζῆν κατηγορεῖ ὡς ἐν γνώσει διατελοῦντα κατὰ τὴν παράδοσιν τοῦ ταμείου Θηβῶν ὑπὸ τοῦ Βελέντζα, καὶ τὸν Κετσέαν, ὡς πλαστογραφήσαντα τὰ ἔγγραφα ἐκεῖνα τῆς παραδόσεως, ἀφοῦ δὲν παροδίδετο πράγματι ὅ,τι ἐν αὐτοῖς ἐμνημονεύετο. Ἡ δωροδοκία τοῦ Δαγκλαρίδου, λέγει, δὲν ἀποδεικνύεται.

Τοιουτοτρόπως περιορίζει τὴν κατηγορίαν αὐτοῦ κατὰ μόνου τοῦ Βελέντζα, καθ' οὗ ἐπέρχεται καὶ πάλιν ῥιμέως, λέγων:

— Δὲν εἶναι, ἥρως αὐτὸς ὅστις πρὸς ἰδίαν ἀπαλλαγὴν ἐνοχοποίησεν ὅλους!

Καὶ ἐξαιτεῖται τὴν καταδίκην αὐτοῦ ὡς *ἐνόχου ἰδιοποιήσεως καὶ πλαστογραφίας πρὸς ἴδιον ὄφελος*, τῶν δὲ Κετσέα καὶ Γκορτζῆ ὡς *πλαστογράφων* ἄνευ τοῦ στοιχείου τῆς ὠφελείας.

Τὸν λόγον τοῦ κ. Εἰσαγγελέως τὸ ἀκροατήριον μετὰ πολλῆς σιωπῆς καὶ πλειοτέρας ἐδύνης ἠκροάσθη καὶ πολλοὶ ἴσως θὰ ἐπεθύμησαν νὰ μὴν ἐξεπυλίσοντο τόσαι ἀσχημίαι εἰς ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ἀφοῦ τοὐλάχιστον δὲν ἦσαν ξένοι ἢ φιλέλληνες!

Ἐν τούτοις ὁ κ. Τυπάλδος δικηγόρος ἐκ τῶν δυνατωτέρων ἀναλαμβάνει τὸ ἐπίμοχθον ἔργον τῆς ἀνασκευῆς τῶν λόγων τοῦ κ. Εἰσαγγελέως.

— Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, ἤρχισε διὰ λόγου μουσικωτάτου κατακλείοντος τὰ ὦτα καθὼς ὅλαι αἱ *καντάδες* τῶν συμπατριωτῶν του Ἑπτανησίων, προσέφερον θυσίαν διὰ τὰ ἁμαρτήματα τοῦ μεγίστου ἄρχοντος καὶ τῆς πολιτείας, τράγον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐφόρτωνον ὅλα αὐτὰ καὶ ἐξιλεοῦντο μὲ τοὺς θεούς· ἀλλ' ἡ δικαιοσύνη ἀποκρούει τοιαύτην θυσίαν. Καὶ ἄρχεται οὕτω διὰ τῆς προσφυεστάτης αὐτῆς εἰκόνος του, σθεναρᾶς, ἐπιχειρηματικῆς, καὶ ἐνωτικωτάτης ἐνταυτῷ ἀγορεύτεως ὑπὲρ τοῦ κατηγορουμένου.

Καὶ οἱ ἐχθροὶ, λέγει, καὶ οἱ φίλοι τοῦ Βελέντζα ἐξεμεταλλεύθησαν τῆς θέσεώς του. Οἱ ἐχθροὶ διὰ νὰ ἀνέλθωσιν εἰς τὴν ἐξουσίαν, οἱ φίλοι διὰ νὰ φορτώσωσιν εἰς τὴν ῥάχιν του τὰ ἁμαρτήματά των.

Ἀλλ' ἐδῶ ὁ κ. Πρόεδρος παρεξηγεῖ τὴν λέξιν κυβέρνησις, καὶ μετὰ λεπτότητος ἀδιοράτου.

— Μὴν λέγετε, Κυβέρνησις, κύριε συνήγορε, τὸν διακόπτει.

— Ἀλλ' ἡ ὑπεράσπισις εἶναι ἀχώριστος μὲ τὴν διαδικασίαν....

— Τότε λέγετε γενικώτερον Κυβερνήσεις!....

Ἀναμιμνήσκεται κατόπιν τοῦ Σωτηροπούλου, ὅστις ὡμολόγησεν ὅτι ἡ διοίκησις τοῦ 56 ἦτο πολὺ καλλιτέρα τῆς σημερινῆς· ἀναμιμνήσκεται ἀκόμη, ὁμοίων ὁμολογιῶν τοῦ Τρικούπη καὶ τοῦ Παππαμιχαλοπούλου καὶ μὲ ἠχηρὰν, ἀλλὰ καὶ περίλυπον φωνὴν ὡς λὰ μινόρε ἀναφωνεῖ:

— **Τίς πταίει** λοιπὸν δι' ὅλα αὐτά;

Μετὰ τὸν μακρὸν πρόλογόν του ὁ κ. Τυπάλδος εἰσέρχεται εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον, μεταβαίνει ἀκόμη εἰς τὸ Ἐλεγκτήριον καὶ κατόπιν εἰς ὅλα τὰ ταμεῖα τοῦ κράτους· ἀναλυτικώτατος δὲ, πειστικώτατος, γλυκύτατος καὶ ἀκαταμάχητος, ἀποδεικνύει πάντα ταῦτα ὡς τόσας κυψέλας ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐνεθρονίσθησαν κηφῆνες, ἀπολαμβάνοντες ἐν εὐημερίᾳ πολλῇ τὸ ἐναποταμιευόμενον μέλι τοῦ πτωχοῦ ῥωμαροῦ.

Ἕως ἐδῶ ἦτο τὸ ἐπιστημονικὸν μέρος τοῦ λόγου του, δι' οὗ ἐζήτησε νὰ πείσῃ τὸ Δικαστήριον περὶ τῆς ἀθωότητος τοῦ Βελέντζα. Ἀλλ' ἤδη ἀρχίζει ἡ ἐπίθεσις αὐτοῦ κατὰ τοῦ Εἰσαγγελέως ὡς δυσφημίσαντος τὸν Βελέντζαν καὶ μονονοῦ συκοφαντήσαντος αὐτόν, καὶ δὲν εἰξεύρω πῶς τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἀνεμνήσθην τῆς ἑλληνικωτάτης παροιμίας: *Σκούζει ὁ κ.λέφτης νὰ φύγῃ ὁ κακοκύρης.*

— Εἰς τὰς στενὰς, λέγει, καρδίας καὶ τὰς στενὰς κεφαλὰς δὲν χωρεῖ ἡ μεγάλη ἰδέα. Ἀπὸ τοῦ προοιμίου δὲ τούτου ὁρμώμενος ἀνοίγεται εἰς τὴν εὐρείαν θάλασσαν τῆς βιογραφίας τοῦ πελάτου του.

— Εἰς τὸ 56, λέγει, ἐπὶ δεκαετείαν ὑπηρετήσας ἔφορος, ἐξῆλθε τῆς ὑπηρεσίας ἐκείνης ἄσπιλος! Μικρὸν δὲ καὶ κατ' ὀλίγον ῥθάνει εἰς τὸ προκείμενον.

— Τὸ ἔλλειμμα, λέγει, εἰς τὰ 76 ἦτο ἀσήμαντον ἀλλὰ τότε ἐξερράγη ὁ ῥωσσοτουρκικὸς πόλεμος, τὴν δὲ ἀδράνειαν τῆς **Οἰκουμενικῆς** ἀνεπλήρωσεν ἡ πρωτοβουλία τῶν ἰδιωτῶν. Ὁ Βελέντζας ἔσπευσε μεταξὺ τῶν πρώτων. Τὴν οἰκουμενικὴν, ἐξακολουθεῖ, λιθοβοληθεῖσαν, διεδέχθη ὁ Κουμουνδοῦρος ἀναβὰς ἐπὶ τοῦ λιθοστρώματος ἐκείνων.

Εἶτα ἀρχίζει τὴν ἱστορίαν τῆς ἐπαναστάσεως ἐν Θεσσαλίᾳ. Καὶ ἐδῶ διὰ πρώτην φορὰν ἀκούεται τὸ ὄνομα τοῦ Κουμουνδούρου.

— *Δικαίως, λέγει, ὁ κ. Κουμουνδοῦρος καυχᾶται διὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Θεσσαλίας εἰς τὴν Ἑλλάδα*, ἀλλ' αὕτη ὀφείλεται εἰς τὴν Θεσσαλικὴν ἐπανάστασιν, ἧς πρῶτος ἥρως πανθομολογεῖται ὁ Θρασύβουλος Βελέντζας. — Ὅλαι του, προσθέτει, αἱ ἐπιχειρήσεις σκοπὸν εἶχον τὸ μεγαλεῖον τῆς πατρίδος.

Ἐδῶ ἀναγινώσκει συμβόλαια συνεταιρισμοῦ ἐπὶ πολλῶν χρηματικῶν ἐπιχειρήσεων, μεταξὺ τοῦ Βελέντζα καὶ πλείστων ἐκ τῶν ἐπισήμων θεωρουμένων πολιτῶν. Εἶτα ποιούμενος λόγον περὶ τῆς ἀνθηρᾶς χρηματικῆς καταστάσεως τοῦ Βελεντζα πρὸ τοῦ πολέμου ἐκείνου καὶ τοῦ ἐλλειμματος, ἀναγινώσκει διαθήκην τῆς μητρὸς τοῦ Βελέντζα ἐν ᾗ ἐγκαθιστῶσα κληρονόμον της τὸν Βελέντζαν τῷ ἀρίνει 5 τάλληρα μεξικανικά, 6 μεδζιτιέδες, 4 ρεγκαίνες, 7 κρεμίτσες, 1 τούμπια κλ. καὶ οὕτω ὁ Βελέντζας εἰς μίαν περίοδον τοῦ βίου του παρίσταται καὶ ὡς . . . *σαράφης*

— Ἡ Ἄμυνα, ἐξακολουθεῖ, ἤτο ἡ καλύβα ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐκρύπτετο ὁ δημόσιος θησαυρός. Ἂν ὁ Βελέντζας εἶχε σκοπὸν νὰ ἰδιοποιηθῇ τὰ δημόσια, διατί ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα; Μήπως ὅμως ἐπρόρθασε νὰ δώσῃ λόγον τῆς διαχειρίσεώς του, ἀφοῦ κατεκρατήθη ἐναντίον τοῦ λογιστικοῦ νόμου;

Καταστρέφων τὸν λόγον του ὁ κ. Τυπάλδος ἀνέρχεται καὶ πάλιν εἰς τὴν ἀρχαίαν ἡμῶν ἱστορίαν καὶ λαμβάνων ἐκ τῆς πλειάδος τῶν ὀλίγων Ἑλλήνων οἵτινες ἐδόξασαν τὴν πατρίδα — τὸν **Μιλτιάδην** — τὸν καθίζει παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ Βελέντζα λέγων εἰς τοὺς ἑνόρκους:

— Καρατομίσατε αὐτόν, ἀλλ' ἀπόδοτε εἰς ἡμᾶς τὸν Βελέντζαν!

(Ἕπεται τὸ τέλος)

Κόκ.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΣΤΙΓΜΑΙ
ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΤΑΦΗΣ ΤΟΥ
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΡΑ ΙΑΚΩΒΑΤΟΥ

Ἀργοστόλιον, *τῇ 24 Δεκεμβρίου* 1882.

Ἡ μικρὰ ἐπαρχία Πάλλης, ἡ γεννήσασα τὸν μέγαν Γιωργανταρα, κατεδικάσθη ὑπὸ σκληρᾶς εἱμαρμένης, νὰ ἐνδυθῇ τοῦ αἰωνίου πένθους τὸ φόρεμα. Τὴν 20 τρέχοντος περὶ τὰς 6 μ. μ. ὁ εἰς τὴν ἑνδεκάτην Βουλὴν ἐπικληθεὶς Χιονοσκεπὲς πυρίπνουν ὄρος, ἔμεινε χιονοσκεπὲς μόνον καὶ ὁ Γεώργιος Ἰακωβάτος ἔγασε τὴν τῆς ζωῆς θερμότητα· πολυώδυνος νόσος καταλήξασα εἰς καρδιακὸν νόσημα, ἀπέσπασε τὴν πολύτιμον ἐκείνην ὕπαρξιν ἐκ τῆς ἀγκάλης τοῦ Πυλαδίου ἀδελφοῦ του ἰατροῦ, ἐστέρησε δὲ τὸν ἀτυχῆ τόπον τοῦ προασπιστοῦ τῶν δικαιωμάτων του, καὶ τοῦ μόνου φοβήτρου κατὰ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν δημοκόπων καὶ δημαγωγῶν.

Ὁ τόπος ἐξεδήλωσε τὸ βαθὺ αὐτοῦ πένθος διὰ τῆς γενικῆς εἰς ἅπαντας κατηφείας, καὶ κλεῖσεως ὅλων τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἐργαστηρίων. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς τοῦ θανάτου του μέχρι τῆς ἐκφορᾶς οἱ ἄνθρωποι ὅλων μῶν τάξεων, καθ' ὁμάδας, συνωθοῦντο πρὸς τὴν οἰκίαν τοῦ τεγάλου ῥήτορος, ἡ δὲ θέα τοῦ πτώματος καὶ τοῦ σκληροτέρου τὰ δάκρυα ἀπέσπα· ὥστε ἐβλεπέ τις φίλους καὶ ἐχθροὺς ἀμφοτέρων τῶν φύλων νὰ ἀσπάζωνται τὸν νεκρὸν τοῦ Γιωργαντάρα ὡς λείψανον ἁγίου. Τοῦτο ὅμως δὲν φαίνεται παράδοξον, διότι ὁ ἀείμνηστος εἶχε κατακτήσει τὰς συμπαθείας πάντων, διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς μεγάλης αὐτοῦ ἀξίας, ἣν εἶχε τὴν ἐξαιρετικὴν ἰδιότητα νὰ καθιστᾷ γνωστὴν εἰς τοὺς ἁπλουστέρους.

Ὡς σᾶς εἶναι γνωστόν, ἀνέκαθεν ὁ Γιωργανταρας ἐκηρύχθη κατὰ τοῦ Κλήρου, οὐχὶ ὅμως καὶ τῆς ἀληθοῦς θρησκείας, πολλάκις δὲ ἐρωτώμενος ἔλεγε ἐπὶ λέξει τάδε· «Καὶ ἐγὼ εἶμαι ἱερεὺς χωρὶς ὅμως νὰ φέρω ῥάσσα, ὑφ' ἃ κρύπτεται ὁ δόλος καὶ ἡ ἀπάτη!» Τὴν προτεραίαν λοιπὸν τοῦ θανάτου του παρήγγειλε τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ ὅτι θέλει νὰ ταφῇ *ὡς ἀρχαῖος ἐρημίτης*, δηλ. χωρὶς παππᾶ καὶ διάκο, χωρὶς σάβανα, ἀλλὰ μὲ τὰ φορέματα τὰ ὁποῖα ἐφόρει ἐν τῇ Βουλῇ, ἄνευ φερέτρου νὰ τὸν μεταφέρουν εἰς τὸ μνῆμα, καὶ μόνον ἐπὶ μιᾶς βελέντζας, νὰ τὸν περιτυλίξουν καὶ τὸν ῥίψουν εἰς τον τάφον, εἰς ὃν ἐκ τῶν φίλων νὰ φωνάσῃ τρὶς τὸ *Χριστὸς ἀνέστη*.

Καί τοι ὁ τόπος δ' ὁλόκληρος ἐπεθύμει νὰ τῷ γίνῃ ἡ κηδεία μεγαλοπρεπής, διὰ μουσικῆς καὶ ἄλλων ἐπιδείξεων ἐπὶ τούτου παρασκευασθεισῶν, ἑ αὐτάδελφός του ἰατρός, δὲν ἐνέδωκε κατ' ἐλάχιστον, ἀλλὰ πιστῶς ἠθέλησε νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς τελευταίας παραγγελίας τοῦ θανόντος.

Καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τοῦ θανάτου φαίνεται ὅτι δὲν εἶχεν ὑπάγει ἐκ τῶν συγγενῶν οὐδεὶς, ἐν τῷ δωματίῳ ἔνθα ὁ νεκρὸς ἔκειτο, διότι ἐνῷ ὁ ἰατρὸς εὑρίσκετο βεβυθισμένος ἐν τῇ λύπῃ εἰς τὸ ἰδιαίτερον αὐτοῦ δωμάτιον μετὰ τῶν φίλων, καὶ τοῦ μονογενοῦς αὐτοῦ δεκαετοῦς κορασίου, ἐγείρεται ὡς ἐκ ληθάργου, ἐρωτᾷ ποία ὥρα εἶναι; Τῷ λέγουν ὅτι εἶναι 6 παρὰ τέταρτον, στρέφεται πρὸς τὸν γηραιὸν Νικολέτον καὶ τῷ λέγει: Λοιπόν, ἀδελφέ, πηγαίνω νὰ ἐνταφιάσω τὸν ἀδελφόν μας, σὺ δὲ νὰ μένῃς ἐδῶ, διότι δυνατὸν νὰ πάθῃ ἡ ὑγεία σου· ὁ γηραιὸς Νικόλαος, ὅστις ἐφαίνετο ἐκ τοῦ βάρους τῆς πολυετίας καὶ τῆς θλίψεως αὐτοχρημα ἀναισθητος, σκιρτᾷ καὶ διαλύεται εἰς δάκρυα, μετ' ὀλιγον δὲ λέγει: ὁποία εὐχαρίστησις ἂν καὶ ἐγὼ συναπέθνησκον μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ· ὄχι Γιατρέ δὲν θὰ σὲ ἀκούσω, ἀλλὰ θὰ ὑπάγω νὰ ἀσπασθῶ τὸν Γεώργιον»· ὁ ἰατρὸς ὅμως καὶ οἱ λοιποὶ ἐπέμεναν, ὁ δὲ Νικολέτος στραφεὶς πρὸς τὸ μικρὸν καὶ εὐφυὲς κοράσιον, λέγει ὅ,τι πῇ ἡ Κάτη, ἂν θέλῃ νὰ ὑπάγω, πηγαίνω. Τὸ ἀγαθὸν κοριτσάκι, τοῦ ὁποίου ὁ Νικολέτος ὑπῆρξε ἀνάδοχος, ἐκλυόμενος εἰς δάκρυα, λέγει «ἐγὼ Νουνὲ ἐπιθυμῶ νὰ μείνῃς, διότι ἂν ὑπάγῃς θὰ βλάψῃς τὴν ὑγείαν σου, ἂν μὲ ἀγαπᾷς νὰ μὴν ὑπάγῃς»· ὁ ἀγαθὸς γέρων ὑπήκουσε, καὶ ἐκάθησε μετὰ τοῦ κ. Ἀδαμαντίου Δελλαπόρτα, συνομήλικός του ἐπὶ ἑνὸς καναπὲ, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἠγέρθη καὶ μετὰ δακρύων παρεκάλει τὴν Κάτη νὰ τῷ ἐπιτρέψῃ νὰ ἀσπασθῇ τὸν ἀδελφόν του, διαβεβαιῶν αὐτὴν ὅτι δὲν παθαίνει ἡ ὑγεία του, ἐπὶ τέλους δὲ ἀφοῦ καὶ ἡ κυρία τοῦ ἰατροῦ τῇ εἶπεν, ἐνέδωκεν ἡ Κάτη καὶ ὁ γηραιὸς συρόμενος καὶ παρὰ δύο ὑποστηριζόμενος συνεπορεύθη μετὰ τῶν λοιπῶν καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τοῦ προσώπου καὶ τῶν ποδῶν τὸν τελευταῖον ἀσπασμόν. Μετὰ τοῦτο ἓξ φίλοι περιετύλιξαν τὸν Γιωργα τάραν ἐντὸς τῆς βελέντζας, καὶ ἐν βαθυτάτῃ σκοτίᾳ ἀκολουθούμενοι παρὰ πλήθους ἀνθρώπων μετέφερον τὸν νεκρὸν ἐκ τῆς ὀπισθεν θύρας τῆς ἰδιορρύθμου καὶ μεγαλοπρεποῦς των οἰκίας εἰς τὸ προαύλιον τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Χαραλάμπους, εἰς ἀπόστασιν δὲ 20 βημάτων ἀπὸ τοῦ τάφου, ἦσαν παρατεταγμένοι εἰς δύο γραμμὰς φίλοι μὲ δᾴδας ἀνημμένας

ἅμα δὲ ὁ νεκρὸς κατεβιβάσθη εἰς τὸν τάφον, εἷς τῶν φίλων του ἐφώνησε τρὶς «Χριστὸς ἀνέστη», ὁ δὲ ἰατρὸς δράξας δράκα χοῦς ἔρριψεν ἐπὶ τοῦ νεκροῦ.

Ὁ ἰατρὸς εἶπε σὺν τοῖς ἄλλοις τὴν τελευταίαν αὐτοῦ παραγγελίαν· τῷ εἶπε νὰ δώσῃ εἰς τύπωσιν ἅπαντα τὰ ἔργα του, τὰ ὁποῖα εἶναι εἰς χειρόγραφα πλῆθος, ἔχει δὲ συγγράψει φιλοσοφικά, φιλολογικὰ καὶ ἱστορικὰ ἔργα.

Ἄγγελος

Ἐν Ἀηξουρίῳ, 22 *Δεκεμβρίου* 82.

Ὁ Γεώργιος Ἰακωβάτος, οὗ τὰς κολοσσιαίας διαστάσεις ἐθαυμάσατε ἐν τῇ Βουλῇ, ἤρξατο πρὸ μηνῶν νὰ καταπίπτῃ. Οἱ περὶ αὐτὸν παρετήρουν ἀπὸ τῆς ἐκλογικῆς ἀποτυχίας τῶν δύο ἀδελφῶν του, καὶ ἰδίᾳ μετὰ τὴν ὁμόφωνον παραδοχὴν τῆς παραιτήσεως αὐτοῦ ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς, ἀλλοίωσιν ἐπαισθητὴν ἐν τῷ ῥωμαλέῳ ἐκείνῳ ὀργανισμῷ.

Λίγνης πρὸ μηνὸς ἐγένετο γνωστὸν ὅτι ὁ Γεώργιος πάσχει ἐκ χρονίου καρδιακοῦ νοσήματος ὅπερ ἀπέλιξεν εἰς ὕδρωπα. Ἡ κατασταρφὴ δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐπέλθῃ.

Τῇ 20ῇ τρέχοντος, ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ, προσεκάλεσε παρὰ τῇ κλίνῃ τοῦ ἀδελφοῦ οἵτινες τὸν ἠρώτησαν ἂν θέλῃ τι:

— « Οὔτε φαγητόν, οὔτε νερόν, οὔτε βιβλία, — εἶπεν.

« Ἐπειδὴ ὀλίγαι ὧραι μοὶ ὑπολείπονται, σᾶς προσκάλεσα ἵνα σᾶς προσφέρω τὸν τελευταῖον ἀσπασμόν καὶ σᾶς παρακαλέσω νὰ ἐκπληρώσητε τὴν τελευταίαν μου ἐπιθυμίαν.

« Γνωρίζετε τί φρονῶ περὶ ἱερέων ἀφ' ὅτου παρεδέχθησαν τὴν ἄνευ ὅρων ἐκκλησιαστικὴν ἀφορμοίωσιν τῆς πρώην Ἰονίου Πολιτείας πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν. Ἔκτοτε διεκόψαμεν πᾶσαν μετ' αὐτῶν σχέσιν. Δὲν κρίνω δὲ ὀρθὸν νὰ μεταβάλλω γνώμην κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην στιγμήν. Ἀπ' ἐναντίας φρονῶ ὅτι κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην τὸ μάθημα καθίσταται διδακτικώτερον. Διὰ τοῦτο δὲν ἐπιθυμῶ ν' ἀναμιχθῇ τὸ παράπαν ἱερεὺς εἰς τὰ τῆς κηδείας μου. Θέλω νὰ κηδευθῶ ὡς οἱ ἀρχαῖοι χριστιανοί. Νὰ μὲ ἐνδύσητε εὐπρεπῶς, νὰ θέσητε σταυρὸν ἐπὶ τοῦ στήθους μου, ἀντὶ δὲ φορείου νὰ μὲ τυλίξητε εἰς σινδόνα, καὶ οὕτω πως νὰ μεταφέρητε τὸ πτῶμα ὅπως ἐνταφιασθῇ ἐντὸς τῆς αὐλῆς τῆς οἰκίας μας, εἰς τὸ μέρος τὸ ὁποῖον ἄλλοτε σᾶς ὑπέδειξα. Ἀντὶ δὲ νεκρωσίμου ἀκολουθίας νὰ ψαλῇ παρ' ὑμῶν τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη».

Εἶτα ἀπήγγειλε τὸ «Φῶς ἱλαρὸν ἁγίας δόξης κτλ.» καὶ τὸ «χριστιανοί τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν», καὶ περὶ ὥραν 6ην μ. μ. παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

Οἱ ἀδελφοί, ἰδίᾳ δὲ ὁ πρεσβύτερος Νικόλαος, ἦσαν ἀπαρηγόρητοι.

Τὴν ἐποῦσαν Τρίτην περὶ ὥραν 6 μ. μ. ἐκηδεύετο ὁ νεκρός, πλείστων λαμπαδηφόρων παρακολουθούντων, συμφώνως πρὸς τὰς τελευταίας διατάξεις τοῦ ἀποθανόντος. Ἐνεταφιάσθη ὅμως ἐν τῷ τάφῳ τῶν γονέων του ἐντὸς τοῦ προαυλίου τοῦ παρὰ τὴν οἰκίαν του οἰκογενειακοῦ παρεκκλησίου. Ἵνα δὲ μὴ φανῶσιν οἱ ἀδελφοί του ἀθετοῦντες τὴν τελευταίαν αὐτοῦ θέλησιν — ὅσῳ καὶ ἂν ἔκρινον αὐτὴν ἰδιότροπον — ἔθεντο εἰς τὸ στόμα τῆς μικρᾶς κόρης τοῦ ἰατροῦ Χαραλάμπους τὴν παράκλησιν ὅπως ἐνταφιασθῇ ἐντὸς τοῦ οἰκογενειακοῦ τάφου. Ἡ παράκλησις ἐγένετο, ὡς εἰκός, δεκτή.

Ἐν ᾧ κατεβιβάζετο τὸ πτῶμα εἰς τὸν τάφον τὸ πλῆθος ἔψαλλε τὸ «Χριστὸς ἀνέστη».

Παρών.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΑΥΡΙΟΝ ΠΩΛΕΙΤΑΙ

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ

Εἰς τὸ γραφεῖόν μας καὶ τὰ βιβλιοπωλεῖα

Μετὰ τῆς ἀθωώσεως τοῦ Βελέντζα τί ἄλλο ἤρμοζεν εἰς τὸν εὐρύστερνον Τρικούπην ἢ ἓν παράσημον . . . . **Ὀσμανιέ,** ὅπως ἐπιστεγασθῇ ἡ κατὰ τῆς κυβερνήσεως Κουμουνδούρου πρῴην ἀντιπολίτευσις, κατηγορουμένης ὡς ἀνεχθείσης τὴν φιλίαν τοῦ Βελέντζα καὶ τὴν φιλίαν τῆς συμμάχου Τουρκίας. Βεβαίως πρὸς τὸ *Ὀσμανιὲ* ὁ αὐστηρὸς πρωθυπουργὸς δὲν θὰ φερθῇ ἐλπίζομεν τοσον αὐθαδῶς, ὅπως ἐφέρθη πρὸς τὸν ἑλληνικὸν Μεγαλόσταυρον· τὸν τουρκικὸν *Μεγαλόσταυρον* βεβαίως θὰ τὸν δεχθῇ μετ' ἐλαρᾶς καρδίας, διότι θὰ συναισθάνηται ὅτι *αὐτὸν* θὰ τὸν φέρῃ ἐπαξίως.

Τὸ ῥωμαϊκὸ ὑπερίσχυσεν· ὁ ἀμερικανισμὸς τοῦ κ. Φιλήμονος ἐσταλη....εἰς τὸν κύριόν του. Τὸ Σάββατον τὸ ἑσπέρας καὶ ἄλλοι τὴν Κυριακὴν πρωὶ ἀθρόοι συμπολιτευόμενοι βουλευταὶ ἐπέβαινον τῶν ἀτμοπλοίων τῶν διαφόρων ἑταιριῶν ἀπερχόμενοι εἰς τὰς πατρίδας καὶ τὰς οἰκογενείας των καὶ τινάσσοντες τὸ μπαλτὸ των ἀπὸ τῆς τρικουπικῆς πιέσεως. Ὁ κ. πρόεδρος ἀπὸ τοῦ ἐξώστου τοὺς ἀπεχαιρέτα μὲ τὸ μανδήλιον, μαδῶν εἰς χεῖρας τὸ ἄνθος δι' ἕνα ἕκαστον τῶν φευγόντων: Μή με λησμόνει τὴν 10ην Ἰανουαρίου.

Ἀνηλεῶς διέψευσε τοὺς καλοκαιρίσιους στίχους τῶν *Χριστουγέννων* ἐν τῷ προλαβόντι *Μὴ Χάνεσαι* ὁ παγερὸς χειμών μὲ τὸν ὁποῖον ἐξημέρωσαν τὰ φετινὰ Χριστούγεννα. Δὲν γνωρίζομεν τὸ κατὰ πόσον ἴσχυσε νὰ μαράνῃ τὸ ἐντὸς τῶν οἴκων Χριστουγενειάτικο ἔαρ ὁ χειμών, ἀλλ' ἔξω τὸ αἰφνίδιον ψῦχος καὶ ἡ βροχὴ καὶ ὁ βόρβορος εἶχον διαχύσει ἐσκμικὴν ὄψιν εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ τοὺς περιπάτους, τὴν ὁποίαν δὲν ἴσχυον νὰ ἐξαλείψωσιν αἱ ἄμαξαι τοῦ ἑορτάζοντος λαοῦ, ἀφ' ὧν συχνὰ διεχύνοντο αἱ μελῳδικαὶ συμφωνίαι: κιθάραι, μπουζουκιοὶ καὶ φυσαρμόνικας.

Τὴν Κυριακὴν ὅμως ἡ κίνησις ὑπῆρξε ζωηροτέρα, μὲ ὅλην τὴν ἐπίτασιν τοῦ ψύχους, καὶ τὴν ἐλαφρὰν ἀπόπειραν χιονίσματος ματαιωθεῖσαν μετὰ λεπτὰς καὶ ἀραιάς τινας νιφάδας. Αἱ ὁδοὶ ἦσαν πλούσιαι εἰς περιπατητρίας καὶ περιπατητάς, καὶ τὰ νέα κοινωνικὰ στρώματα τῶν ἀπεργούντων ἐργατῶν τὸ εἶχον στρώσει εἰς θορυβώδεις ἀπολαύσεις γλεντιοῦ καὶ τραγουδιοῦ· τοὺς ἐθεάθημεν ἐν σώματι ἐπανερχομένους ἐκ τῆς εὐθυμίας των παρὰ τὰς Στήλας. Οὐδέποτε εἴχομεν ἴδει μακροτέραν σειρὰν γαμηλίων ἁμαξῶν ὡς ἐκείνην τῆς παρελθούσης Κυριακῆς.

Εἰς οὐδεμίαν ἄλλην ἑορτὴν Χριστουγέννων ἐσφάγησαν τόσοι γάλοι ὅσοι κατὰ τὴν φετινήν. Προσεφέρθησαν νὰ ἀνα-

πληρώσωσι τὰ πρόβατα, τὰ ὁποῖα κατέστησε σπάνια τὸ ψύχος. Καὶ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ὅσαι κεφαλαὶ Ἀθηναίων, τόσοι γάλοι ἐκαρατομήθησαν.

Ἐργάζεται καὶ ὁ Μητροπολίτης φιλοτίμως διὰ νὰ κατασταλῇ ἡ εὐλογία, ἐκτὸς τῆς ἑταιρίας τῆς ὑγιεινῆς. Ἐδῶ ἡ δαμαλίς, καὶ ἐκεῖ ἡ λιτανεία. Δύο τοιαῦται ἐθεάθησαν περὶ τὸ ἑσπέρας διασχίζουσαι τὰς συνοικίας τῆς Ἁγίας Τριάδος καὶ τοῦ Ψυρῆ, ἐν ὅλῃ τῇ ἐπισημότητι· μὲ εἰκόνας καὶ ἐξαπτέρυγα, καὶ ψαλμωδίας παππάδων, καὶ τὸ *Κύριε ἐλέησον* τοῦ σμήνους τῶν ἀκολουθούντων λούστρων. Τί κρῖμα νὰ μὴ ἔχωμεν καμμίαν θαυματουργὸν εἰκόνα ἐδῶ πλησίον νὰ τὴν φέρωμεν νὰ τὴν στήσωμεν, εἰς τὴν Πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος, νὰ συναθροίσωμεν ὅλους τοὺς εὐλογιῶντας διὰ νὰ τὴν ἀσπασθοῦν, καὶ μετ' αὐτοὺς νὰ θέτωμεν καὶ ἡμεῖς τὰ χείλη μας ἐπὶ τοῦ τύπου τῶν χειλέων των, κτλ. ἀπαράλλακτα δηλ. ὅπως συνέβησαν πρὸ δύο ἐτῶν, νομίζω, ἐν Ἀγρινίῳ.

Αἱ ἡμέραι αὗται δὲν εἶναι τὸ κάλλος τοῦ ἐνιαυτοῦ; Δὲν εἶναι ἡ ἀττικωτέρα δύσις του; Δὲν εἶναι ἡ ζωὴ τῆς ζωῆς; Εἰς αὐτὰς δὲν ἀποκρυσταλλοῦται ἡ εὐδαιμονία; Ὁ μικρὸς κόσμος, ὁ μεσαῖος κόσμος δὲν νομίζει ὅτι ὅλον τὸν χρόνον *θνήσκει* διὰ νὰ *ζήσῃ* τὰς ἡμέρας αὐτάς;

Ἐσκέφθητε ὅμως καὶ τὸν κόσμον τῶν νοσοκομείων; Δι' αὐτοὺς καὶ ἡ πρώτη τοῦ ἔτους ἀνατέλλει φαιὰ καὶ στακτόχρους καὶ ἀπελπιστικὴ καὶ μονότονος μὲ τὸ αἰώνιον κομμάτι βραστοῦ καὶ τὸν αἰωνιώτερον ζωμόν; Καὶ ἀρίνομεν τοὺς ἀσθενοῦντας βαρέως τοὺς πάσχοντας· ἀλλ' οἱ ἐν ἀναρρώσει; Δὲν θέλουν καὶ αὐτοὶ μίαν ἀκτῖνα πολυτελείας, ἕνα κομμάτι βασιλόπηττα, λίγο κρασί, λίγο γέλοιο;

Ἀκόμα χθὲς ἀνεγινώσκομεν ὅτι εἰς ἓν τῶν Νοσοκομείων Λονδίνου τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων (ἰδικήμας Πρωτοχρονιά) διωργάνισαν τί νομίζετε; *Χορὸν καὶ κοντσέρτο* δι' ὅλης τῆς ἡμέρας· εἰς τὸν χορὸν ἔλαβον μέρος οἱ φοιτηταὶ καὶ οἱ καθηγηταὶ τῆς ἰατρικῆς σχολῆς, οἱ δ' ἀτυχεῖς ἐν ἀναρρώσει ηὐφραίνοντο καὶ ἐκέρδισαν βεβαίως χρόνον τελείας ἀποκαταστάσεως τῆς ὑγείας των ἐκ τοιαύτης ψυχικῆς θεραπείας. Εἰς ὅλα δὲ τὰ ἄλλα Νοσοκομεῖα διενεμήθησαν ὑπ' ἑταιριῶν ἑκάστως *γοστμπίφ — κρασί — καὶ μπουντίγκα*.

Δὲν εἶναι δυνατὸν καὶ ἐδῶ αἱ Ἀθῆναι νὰ παραμυθήσωσι τοὺς ἐν ἀναρρώσει τῶν δύο Νοσοκομείων μας, τοῦ Πολιτικοῦ καὶ τοῦ Στρατιωτικοῦ;

Δὲν χρειάζονται, νομίζομεν, πολλά.

Ἐρωτᾶται ἡ τριὰς τῶν κυρίων Ἁρμοδίων καὶ Ἀριστογειτόνων, Νομάρχης, Ἀστυνόμος καὶ Δήμαρχος: τί ἔγεινεν ἡ περίφημος ὑπόνομος **Βάθεια**, ἡ καθολικὴ αὕτη τῶν Ἀθηνῶν κοπροδόχος; Ἐτελείωσε; Θὰ τελειώσῃ; Ἡμεῖς ὅ,τι γνωρίζομεν εἶναι ὅτι παρὰ τὴν κατασκευαζομένην σκεπαστὴν ὑπόνομον σχηματίζεται ἄλλη ὑπαιθρία, ἥτις δέχεται εἰς τὰς ἀγκάλας της ὅλας τὰς ἀκαθαρσίας καὶ τὰ πτώματα ἐκ τοῦ φυτικοῦ, φαγητικοῦ καὶ ζωϊκοῦ κόσμου; Γνωρίζομεν καὶ ἄλλο: Ὑπάρχει ἐργολάβος εἰς ὃν ἀνετέθη ἡ κατασκευὴ τῆς ὑπονόμου· ὁ ἐργολάβος αὐτὸς ἤρχισε τὰς ἐργασίας του ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου καὶ μέχρι σήμερον ζητεῖ τὸν *πληρώσοντα*, χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ τὸν εὕρῃ!! Ὁ παρέχων τὰς πληροφορίας αὐτὰς μᾶς παρατηρεῖ: Τὸ ἐξωτερικὸν ζήτημα ἐλύθη, ἀφοῦ παρεχωρήθη καὶ τὸ *Σιδηροπαλοῦκι* ἀκόμα· δὲν εὑρίσκεται κανὲν σιδηροπαλοῦκι διὰ νὰ λυθῇ καὶ τὸ Ὑπονομιακόν;

Γνωρίζετε καὶ τὸ ζήτημα τῆς Μητροπόλεως. Ἐπρόκειτο νὰ εὐρυνθῇ, νὰ καλλωπισθῇ, νὰ στρογγυλαίνῃ, νὰ ὡραϊσθῇ, διὰ νὰ ἑορτάζωνται ἐν ἀνέσει τὰ Πανπασχάλια καὶ νὰ παρελαύνουν ὅλα τὰ σώματα καὶ ὅλα τὰ ὅπλα καὶ ὅλα τὰ καλιμαύχια καὶ ὅλοι οἱ Ἐπιτάφιοι καὶ ὅλη ἡ Ἀνατολή, ἡ Δύσις, οἱ ὁμογενεῖς καὶ οἱ περιηγηταί.

Τί δὲ ἔγεινε ἀπὸ ὅλα αὐτὰ τὰ *ἐπρόκειτο*; Ἐρρίφθησαν μερικαὶ ἑτοιμόρροποι οἰκίαι, χωρὶς ἀκόμη ν' ἀποζημιωθῶσιν οἱ ἰδιοκτῆται ὑπὸ τοῦ Δήμου, ἐνῷ ἀπεζημιώθησαν ὑπὸ τῶν παροδίων.

Ἐλησμονήσαμεν ὅμως! Ἐλήφθη ἐν μέτρον καθαριότητος. Ἕνα μεγάλο πηγάδι ἀκριβῶς ἀπέναντι τῆς πύλης τοῦ ναοῦ ἐγένετο ὡς ἓν τῶν περιφήμων ἀμερικανικῶν σπηλαίων οὗ ὁ ἀρχαιολόγος Καββαδίας δύναται νὰ κάμῃ καὶ τὴν περιγραφήν.

Τὸ πηγάδι αὐτὸ ἐπὶ ταῖς ἐρχομέναις ἑορταῖς ἐγέμισε ποδάρια, πατσάδες, σαποκοιλιαῖς, ἔντερα καὶ ὅ,τι ἄλλο φαντασία ξεκοιλιαστοῦ Ἀρεταίου ἠδύνατο νὰ περιλάβῃ. Ὁ δὲ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας;

Διατάσσει τοὺς ἰδιοκτήτας νὰ παστρέψουν τὴν πλατεῖαν, διότι θὰ ἔλθῃ ὁ βασιλεύς.

Φωνὴ δὲ τοῦ Πατσαντζῆ τοῦ ἐν λόγῳ Πηγαδίου ἠκούσθη λέγουσα:

— Ἔννοια σου, κὺρ ἀστυνόμε, καὶ θὰ σοῦ τὴν παστρέψω ἐγὼ μιὰ χαρά.

Εἶναι πλέον ἀγνώριστον τὸ πρὸς τὴν *Πλατεῖαν Συντάγματος* ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου προσεγγίσαν καὶ μεταξὺ τῶν Ἐμπορικῶν Γαβαλᾶ καὶ Κοκοροπούλου ἐγκατασταθὲν **Χαρτοπωλεῖον Πάλλη καὶ Κοδζιᾶ.**

Ἀγνώριστον, ἀφ' ἧς μετεσκεύασε τὴν χαρωπὴν αἴθουσάν του εἰς **Ἔκθεσιν Μπονομάδων,** ἐκ τῶν ὡραιοτέρων, χρησιμωτέρων, ποικιλωτέρων, πολυτελεστέρων.

Οὐδέποτε αἱ Ἀθῆναι εἶδον τοιαύτην συλλογὴν **Μελανοδοχείων πολυτελείας,** ἐκ χαλκοῦ ἐπιχρυσωμένου, ἐκ λευκοῦ μετάλλου σχεδιογράπτου, ἐξ ἐβένου, ἐκ ξύλου ἐλαίας, πάντα βαρέα, στερεά, ἀληθεῖς κόσμοι γραφείων.

Πρὸς τῇ συλλογῇ αὐτῇ παρεμβάλλεται ὡς πολύχρωμον στεφάνωμα **Μεγάλη συλλογὴ Λευκωμάτων.** Βελουδοκόσμητα, μαροκινόδετα, χρυσόσπαρτα, μετὰ μουσικῆς, ἄνευ μουσικῆς, θαῦμα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, ὡραιόταται εἰκονοθῆκαι διὰ τὰ λατρευτὰ εἴδωλα τῶν προσφιλῶν σας.

Καὶ ἔρχεται ἡ ἀνεξάντλητος σειρὰ τῶν **πορτομονέδων,** καὶ ἔπονται πολυτελεῖς **γραφίδες**, καὶ ἀναμιγνύονται **κουτιὰ ζωγραφικῆς** καὶ προβάλλουν ἐργαλεῖα τεκτονικῆς διὰ παιδιὰ καὶ χύνονται ἐκεῖ μέσα *χίλιαι* λάμψεις δώρων ἀγαπητῶν καὶ πρὸ πάντων στερεῶν.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΟΥΡΗ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Πωλοῦνται ἐν τῷ γραφείῳ μας καὶ εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον Ἀντωνιάδου ὁδὸς Ἑρμοῦ.,

ἀντὶ δραχμῶν νέων τριῶν.